

pecatot de fer pudor de catalans. Palou els retrata: nom, llinatges i dita. Victoria Camps diu, en contra de la Llei del català: «Es mejor actuar con prudencia. Olvidémonos de la lengua propia y de unos derechos colectivos inexistentes. Los derechos humanos son todos, derechos humanos son todos, derechos individuales.» Seria interessant, diu Palou, que Camps provés de posar en pràctica el seu *dret individual* a parlar en català als vianants del Paseo de la Castellana.

El periodista Antoni Puigverd qualifica els seguidors del Barça de *gran rebano*. *El País* qualifica el Madrid com *el equipo de España*. I com és possible, diu Palou, que un madridista emboscat com Puigverd sigui l'encarregat de fer cada dilluns les cròniques del Barça a Catalunya Ràdio?

El llibre de Palou és un estudi de tres-centes i busques de pàgines que, de forma amena, amarga i divertida, corrosiva,

directa, explosiva i sempre deixondida, revelen al lector les brutors de la democràcia espanyola.

Ai si els budells s'entemen, si la totalitat del poble català, a través d'un espai social català, recupera la plena consciència i deslloriga els mecanismes de colonització espanyols!

Els mitjans de socialització espanyols, evidentment, no difondran aquest llibre. ♦

I la teva identitat, quina és?

per Jordi Sedó

ALEXANDRE, Víctor

Jo no sóc espanyol

Ed. Proa, Barcelona, 1999.

El llibre que l'excel·lent periodista i escriptor que és Víctor Alexandre ens posa a l'abast a través de l'Editorial Proa és un recull de vint entrevistes fetes pel mateix autor a personatges rellevants de la cultura catalana en el sentit ampli del terme i que tenen com a eix vertebrador un tema principal –el sentiment d'identitat nacional de cada un dels entrevistats– que actua com a punt de partença de la conversa i que, segons la personalitat o l'activitat professional de cada interlocutor, dona peu a aprofundir en determinats aspectes relacionats amb el tema central.

Les entrevistes són extenses, curiosament meditades i fetes sense pressa a base de preguntes, en unes ocasions, preparades prèviament i, per tant, molt ponderades i, a voltes, quan ho exigeix el caire que pren la conversa, breus, directes i sense embuts. Totes s'inicien amb la mateixa pregunta: «Vostè (o tu)

se sent espanyol?», i, malgrat que no tots els entrevistats posen el mateix èmfasi en la resposta, perquè hi ha qui s'estima més matisar-la, aquesta és en tots els casos clarament negativa. El fet que els personatges escollits, doncs, percebin la seva identitat nacional sota uns paràmetres semblants ens pot donar una idea del to del llibre o, si més no, de la intenció, però l'extraordinària diversitat dels interlocutors que Víctor Alexandre ha elegit, impedeix que l'obra es converteixi en una avorrida repetició de tòpics i la fa esdevenir un ric calidoscopi d'idees, les quals, gràcies a la qualitat intel·lectual dels qui les expressen, paga la pena d'examinar amb atenció.

Dins *Jo no sóc espanyol* trobarem entrevistats Salvador Cardús, Eliseu Climent, Alfons Quintà, Antoni Deig, Josep M. Solé i Sabaté, Enric Masip, Alfred Rodríguez Picó, Joel Joan, Francesc Bellmunt, Lluís Llach, Maria

Antònia Oliver, Toni Soler, Lluís Gavaldà, Núria Cadenas, Isabel-Clara Simó, Avel·li Artís-Gener, Joan Rendé, Narcís Comadira Oriol Bohigas i el malauradament desaparegut Joan Brossa, personatges tots ells que pertanyen a mons extraordinàriament diversos que van des de la religió a la música passant pel món empresarial, el cinema, la televisió, la sociologia, la història, l'esport, la ciència, la política, la literatura, el periodisme o l'arquitectura. Per això, la diversitat de prismes sota els quals els entrevistats analitzen la seva identitat nacional, hàbilment conduïts per Víctor Alexandre, ofereixen una visió molt completa de la nostra realitat col·lectiva.

El llibre va actualment per la quarta edició i se n'han venut ja almenys quinze mil exemplars i no és solament perquè l'autor hagi tingut l'encert de trobar-hi un títol provocatiu –de fet, és el que millor defineix la naturalesa del llibre–, sinó perquè, malgrat la dispersió d'opinions, és en realitat una reflexió profunda sobre la identitat col·lectiva dels catalans i sobre la nostra irresponsable actitud com a poble, molt sovint massa indolent i inexplicablement apàtica amb la nostra pròpia cultura.

Jo no sóc espanyol és un llibre important, perquè és capaç de crear opinió o de perfilar-la quan aquesta no té les arestes prou definides. *Jo no sóc espanyol* és, per tant, una obra que haurien de llegir tots aquells qui ja tenen clara consciència de qui som com a poble, però sobretot és un llibre que s'hauria de recomanar –o, millor encara, regalar– a tots els qui, joves o adults, es troben en el delicat procés de definir la seva pròpia adhesió a una identitat nacional o altra. ♦